

Gamle rør kan gi sykdom

FOTO: YAY MICRO.

Folkhelseinstituttet mener at gamle og dårlige vannrør i Norge kan gi mer mage- og tarmsykdom i årene som kommer. Først om 200 år kan ledningsnettene være skiftet ut.

Gamle rør i Norge, mange av dem fra gjenreisningsperioden etter andre verdenskrig, er lekk og kan ta inn bakterier og virus fra grøften der de ligger. Ofte ligger vannrør og kloakkrør i samme grøft, og begge er like utette, påpeker Folkehelseinstituttet i Folkehelse rapporten 2010.

– Det er ulogisk at vi sender veldig rent vann gjennom et ledningsnett som burde vært mye bedre, sier sjefingeniør Wenche Fonahn i Folkehelseinstituttet til Aftenposten. Norge har 47 000 kilometer med vannledninger. 22 prosent av dem ble lagt mellom 1941 og 1970. Utskiftningen går altfor tregt, mener Folkehelseinstituttet.

Instituttet etterlyser tiltak for å få fortgang i arbeidet. Det gjør også seniorrådgiver Morten Nicholls i Mattilsynet.

Fornylsestakten var i snitt på mellom 0,55 og 0,85 prosent i perioden fra 2003 til 2007. Interesseforeningen Norsk Vann vil ha fortgang i arbeidet.

– Situasjonen er at vi i snitt ligger på rundt en halv prosent. Et enkelt regnestykke viser at det da vil ta 200 år å skifte ut nettet. Det er for lenge. Og det som bekymrer oss er at dette er gjennomsnittstall. I noen kommuner ligger man nær null i utskiftningstakt, sier direktør Einar Melheim i Norsk Vann. (©NTB)

Menn skriver ut mest

Middelaldrende mannlige leger er betydelig mer tilbøyelige til å skrive ut vanedannende medisiner, sammenlignet med sine yngre og kvinnelige kolleger.

Trine Bjørner, som har tatt doktorgrad på allmennlegers forskrivning av vanedannende medikamenter fant at pasientenes problemer ble håndtert svært forskjellig blant ulike leger, og at forskjellene ikke kunne forklares ut fra antallet pasienter legene hadde ansvaret for.

Ved hjelp av kvalitative intervjuer fant hun at det var de middelaldrende mannlige legene som lettest grep til reseptblokken, gjerne begrunnet med at pasienten allerede var fast bruker, at forskrivningen var startet opp av en annen lege, og med henvisning til pasientautonomi. Kilde: Journalen, medlemsblad for Oslo legeförening.

FOTO: YAY MICRO.

NIOM as flytter til byen

Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer as (NIOM) har undertegnet en avtale om leie av nye lokaler i nærheten av Gaustad og Rikshospitalet, det vil si rett ved Ullevål stadion i Oslo, opplyser NIOMs direktør Jan Olsson til Tidende. Flytteprosessen er ventet å starte tidligst 1. november og senest 1. desember i år. Siktemålet er å være i hus ved neste årsskifte. NIOM har vært på jakt etter et nytt sted å være siden det ved siste årsskifte ble kunngjort at deres nåværende lokaler på Haslum i Bærum skal gjøres om til boliger.

NIOM

Religion på jobben

Likestillings- og diskrimineringsombudet har laget håndboken religion på arbeidsplassen, en guide i rettigheter og plikter for både arbeidstakere og arbeidsgivere. Formålet er å hindre konflikter og sikre et arbeidsmiljøfritt for diskriminering på grunn av religion.

Stressede tannleger

Mange tannleger er så stressede at besøket i stolen gir pasienter med behandlingsangst enda større problemer, skriver Tandlægernes nye tidsskrift. 60 prosent av danske tannleger oppfatter seg selv som mer stresset enn personer i andre profesjoner, viser en undersøkelse utført ved Tandlægehøjskolen ved Aarhus Universitet. Dette kan bidra til alvorlige problemer for personer med tannbehandlingsangst, fordi når tannlegene opplever stress blir de mindre oppmerksomme på at pasientene er redde eller har smerter, sier ekspert i odontofobi Rod Moore ved Tandlægehøjskolen.

– Stress henger ofte sammen med utilfredshet med karrieren og misnøye med et dårlig image i offentligheten. Med tiden kan stress og utilfredshet medføre apati og dårlig kommunikasjon med pasientene, som igjen fører til at tannlegene ikke blir gode til å arbeide med angst og smerte. Dette gir igjen ennå mer stress. Vi er altså inne i en ond sirkel, sier Moore.

Cirka 10 prosent av den danske befolkning lider av tannlegeskrekk i en slik grad at de enten utsetter eller helt unngår å gå til tannlegen, heter det videre. Ytterligere 30 prosent er redde for å gå til tannlegen men gjør det likevel noenlunde regelmessig. Undersøkelsen er for øvrig foretatt blant 216 tannleger.

Astmamedisin kan gi misfarging

Barn som får astmabehandling med inhalering av både betastimulerere og steroider før tre års alder kan løpe en økt risiko for alvorlig misfarging av tennene. Det er konklusjonen i en dansk studie av nærmere 650 barn i nordre del av Danmark. Barna som var med i studien var mellom seks og åtte år gamle og hadde fått alle sine fire permanente fortenner.

Barna ble undersøkt i 2005, av sin faste tannlege som utførte årlig kontroll. Tannlegen registrerte forekomst av moderat og alvorlig misfarging samt tap av emalje. Forskerne brukte siden tannlegenes registre over misfarging som de samkjørte med en farmakoepidemiologisk forskrivningsdatabase for å få frem bruken av astmamedisin.

Astmabehandlingen innebar ingen risiko for å få avgrenset misfarging, noe som rammer cirka en tredjedel av alle barn. Derimot fant forskerne en tydelig tendens, med 2,4 ganger så høy hyppighet av alvorlig misfarging og

FOTO: YAY MICRO.

tap av emalje blant barn som var blitt behandlet med to inhalerte astmamedisiner. Kilde: Tandläkartidningen.

Røtnes slutter i NTF

Generalsekretær Bjørn N. Røtnes har besluttet å si opp sin stilling i NTF etter seks år som leder av NTFs sekretariat. Hans siste arbeidsdag er 25. juni. NTFs president, Gunnar Lyngstad, forteller at prosessen med å finne Røtnes' etterfølger er igangsatt. Inntil ny generalsekretær er på plass vil avdelingsleder Dag Reite fungere som konstituert generalsekretær.

FOTO: KRISTIN AKSNEH.

Tidende er
tilpasset håndholdte
medier
www.tannlegetidende.no

På NETT

Sommer, sol og bilder

Det er om sommeren vi har tid til å gjøre noe annet. Som for eksempel å reise til fotball-VM i Sør-Afrika eller besøke familie verden rundt. Og for den som ikke har så mye tid til fotografering ellers, er muligheten der i sommerferien.

Hvis du vil dele bildene med mor og far underveis, samtidig som det sikrer en back-up av det hele, er Dropbox en velkommen gratisapplikasjon. Den anbefales fra flere hold, blant annet fra Tidendes datainteresserte og fra Jack Schofields dataspalte i The Guardian, for å nevne to.

Programmet er lite og raskt og installeres på de datamaskinene du bruker, i tillegg til på mobiltelefon. Alt som dras over og legges i Dropbox-ikonet på et sted, synkroniseres og er tilgjengelig fra de andre maskinene du har installert dem på. Du kan i tillegg logge deg inn fra andre maskiner, hvis du har bruk for det.

Du kan dele reisebrev og bilder ved å sende en lenke, og det er enkelt å begrense hvem som skal se hva. Samtidig er du sikret back-up hvis kameraet detter over bord eller blir stjålet.

Applikasjonen er kanskje vel så nyttig til manuskripter og du kan arbeide på manus og presentasjoner fra forskjellige maskiner uten å behøve å sende mail til deg selv, eller ha med minnepinne. Du vet også alltid hvilken versjon av et manuskript du har foran deg, siden rettelsene synkroniseres.

En er avhengig av en Internettforbindelse nå og da for å ha glede av programmet, men kan alltid arbeide uten å være pålogget. Oppdateringen skjer når det er nettilgang, og starter der den slapp sist.

Applikasjonen kommer med 2G gratis lagring, og kan sjekkes ut videre på www.getdropbox.com

Smittevern på nett

Den nye smittevernboken til Føkehelseinstituttet finnes nå som e-bok. Boken revideres fortløpende og er således den versjonen av smittevernboken som er mest oppdatert.

E-boken er delt i to. Den ene delen handler om ulike temaer innenfor smittevern, mens den andre delen handler om enkeltsykdommer. Les mer på fhi.no.

Kilde: *Bladet Sykepleien*